

Brief van eenen leeraar in Zuid-Afrika aan zijne gemeente.

<https://hdl.handle.net/1874/355395>

BRIEF VAN EENEN LEERAAR

IN ZUID-AFRIKA

AAN ZIJNE GEMEENTE.

Geliefden in den Heer Jezus Christus! Genade, barmhartigheid en vrede van den Drie-eenigen God, Vader, Zoon en Geest, worden u allen, hetzij bij aanvang rijkelijk geschonken, of bij voortgang vermenigvuldigd. — Amen.

De betrekking waarin ik als Herder en Leeraar tot u lieden sta, en de verre afstand op welken velen uwer van het huis Gods wonen, nopen mij aan u, briefswijze, mijn hart open te leggen, en u over eenige aller belangrijkste zaken kortelijk te onderhouden. Ontvangt deze regelen als een blijk mijner belangstelling in uw eeuwig welzijn, en mijner begeerte om uw getrouwe Dienaar bevonden te worden.

Vergunt mij dan, u, in de eerste plaats te herinneren aan de noodzakelijkheid der inwen-

dige Godsdienst. Dit is het eene noodige, en moet derhalve de eerste zaak uwer belangstelling wezen. » Tenzij iemand wederom geboren worde, hij kan het koningrijk Gods niet zien.” *a.* » Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel.” *b.* » Want in Jezus Christus heeft niets eenige kracht dan een nieuw schepsel.” *c.* De bijbel spreekt van eene inwendige geestelijke verandering, als voor een’ ieder noodzakelijk, om tot het koningrijk des Hemels toegelaten te kunnen worden. De bijbel leert ons dat wij onrein en met zonde besmet zijn, en dat wij derhalve, om God te kunnen zien, en zijne heilige nabijheid te genieten, door Gods Geest gereinigd en geheiligd moeten worden. » Zoo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het koningrijk Gods niet ingaan :” *d.* dat is, zoo iemand die geestelijke verandering niet onderga, welke door het water van den doop wordt aangeduid, doch alleen door Gods Geest te weeg gebracht wordt, hij kan in het koningrijk Gods niet ingaan. Ons verduisterd verstand moet verlicht, ons bedorven hart moet vernieuwd, en onze door de zonde besmette ziel moet in het bloed van Christus den eenigen Zaligmaker door den invloed des heiligmakenden Geestes gereinigd worden. Hebt

a. Joh. 3 vs. 3. — *b.* 2 Cor. 5 vs. 17. — *c.* Gal. 6 vs. 15.
d. Joh. 3 vs. 5.

gij dan, mijne Geliefden, deze inwendige verandering ondervonden? Hebt gij ooit ernstig gedacht dat de ware godsdienst haren oorsprong in deze vernieuwing des harten moet hebben; en dat alle uiterlijke diensten zonder dezelve ijdel zijn? Gij zijt misschien arbeidzaam en vlijtig in uw beroep, nuttige leden der zamenleving en onbesproken van wandel, en gij beroemt u daarop: doch deze dingen zijn niet genoeg. Hebt gij als arme, verloren gaande zondaars tot Christus uw toevlugt genomen? en, afstand doende van elken anderen grondslag der hope, vertrouwt gij op Christus en zijne vlekkelooze gerechtigheid, zijnen zoendood en zijne volmaakte gehoorzaamheid? Hebt gij het kwaad en het gevaar der zonde ingezien, en u gedrongen gevoeld tot het bloed van Christus u te begeben, om verzoening en behoudenis te bekomen? Ziet gij uwe eigene zwakheid in, en derhalve de noodzakelijkheid om door den invloed des Geestes u te versterken? Bidt gij ook om dien Geest; en ondervindt gij dat hij in u werkt het willen en het werken naar zijn welbehagen?

Gij draagt den naam van Christenen, gij gaat ter kerke, en gij gebrüikt het avondmaal; maar dit alles is niet genoegzaam. In Christus Jezus, dat is, in onze Christelijke godsdienst, baat niets, zoo wij geen nieuwe schepselen zijn. Vordert gij in de heiligmaking? Neemt gij in de

gelijkvormigheid aan het beeld van Christus toe, en gevoelt gij u door wederliefde bewogen om de geboden van Christus te bewaren? Dit is de grondslag der ware godsdienst. » Zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt hem niet toe.” *a*. Onderzoekt dan uzelf, en bidt God om u » te beproeven, en zoo gij op eenen schadelijken weg zijt, u op den eeuwigen weg te leiden.” *b* Zonder deze inwendige verandering ontbreken u de eerste beginselen der ware godsdienst: zonder de wedergeboorte zijt gij nog in uwe zonden, in uwen verdorven natuurstaat, en » die nog in het vleesch zijn kunnen God niet behagen.” *c*.

Zegt het geweten u dat gij met deze verandering nog onbekend zijt, vergunt mij om u op te wekken om in dezen toestand niet langer onbekommerd en tevreden te blijven. » De toorn Gods rust op u,” *d* dewijl gij met Hem niet verzoend zijt door het geloof in zijnen Zoon. Gij zijt onder den vloek der wet, en deze wet zegt tot een ieder die buiten Christus is: » Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.” *e*. Laat dan het inzien van uw gevaar u aansporen, ja dringen om de toevlugt tot Christus te nemen, opdat gij behouden

a. Rom. 8 vs. 9. — *b*. Ps. 139 vs. 23, 24. — *c*. Rom. 8 vs. 8.
d. Joh. 5 vs. 36. — *e*. Gal. 3 vs. 10.

moogt worden. » Wij als gezanten van Christus wege bidden u, als of God door ons bade: laat u met God verzoenen." *a.* « De Heere heeft geen lust in uwen dood." *b.* Hij belooft den heiligmakenden Geest in antwoord op uwe gebeden. *c.* » Hij heeft nooit tot den zade Jakobs gezegd: zoekt mij te vergeefs." *d.* Gaat dan als arme behoeftige zondaars tot den troon der genade, geeft u aan den Heere over, werpt u op zijne genade in Christus, bidt om de vergiffenis uwer zonden, bidt om nieuwe harten, om den verlichtenden en heiligmakenden invloed van den Heiligen Geest, en om kracht om den weg van Gods geboden te kunnen bewandelen. Ja, zoo gij het ware geloof verkregen hebt, zoo gij in opregtheid tot Jezus gekomen zijt, zoo gij door Gods Geest naar den inwendigen mensch vernieuwd zijt, moet gij dit ook in uwen wandel aan den dag leggen. » Die den naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid." *e.* » Laat uw licht alzoo schijnen voor de menschen, dat zij uwe goede werken mogen zien, en uwen Vader die in de hemelen is, verheerlijken." *f.* » Die zegt dat hij in Christus is, die moet alzoo wandelen gelijk hij gewandeld heeft." *g.*

a. 2 Cor. 5 vs. 20. — *b.* Ezech. 35 vs. 11. — *c.* Luk. 11 vs. 15.
d. Jes. 45 vs. 19. — *e.* 2 Tim. 2 vs. 19. — *f.* Matth. 5 vs. 16.
g. 1 Joh. 2 vs. 6.

Verdraagt dan verder het woord mijner vermaning, en mogt de Geest Gods u bewegen om dezelve niet alleen met liefde te ontvangen, maar u ook genade geven om naar dezelve te handelen.

Laat u veel in het gebed bevinden. » Naakt tot God en Hij zal tot u naken.' ' *a.* Het gebed is de adem der ziele, zonder hetwelk de ware godsdienst niet bestaan kan. Stort daarom, in de stille eenzaamheid, uwe harten dagelijks voor den Heer uit; belijdt uwe onwaardigheid en menigvuldige overtredingen; bidt Hem om vergiffenis en genade; bidt om den versterkenden en heiligmakenden invloed des Heiligen Geestes, om u in staat te stellen » den strijd des geloofs te strijden, ' ' *b.* en » de loopbaan die u voorgesteld is, met lijdzaamheid te loopen.' ' *c.*

En, opdat gij in de kennis van uwen pligt steeds moogt toenemen, onderzoekt dagelijks het Woord van God. *d.* Daarin heeft de Allerhoogste zijnen wil aan zijne schepselen geopenbaard; daarin wijst Hij den weg aan, om tot tegenwoordig en toekomstig geluk te geraken. Maakt daarom veel gebruik van dat dierbaarste geschenk des Hemels: stelt u niet te vreden met hetzelfde slechts te lezen; leest met aandacht, en toepassing op uzelf, en vergeet niet daar-

a. Jac. 4 vs. 8. — *b.* 1 Tim. 6 vs. 12. — *c.* Hebr. 12 vs. 1.
d. Joh. 5 vs. 39.

bij om uwe harten tot God te verheffen dat Hij uw verstand verlichte, en » uwe oogen ontdekke, opdat gij de wonderen zijner wet moogt aanschouwen." *a.*

Gedenkt immer dat gij hier op aarde slechts » gasten en vreemdelingen," *b.* reizigers naar de eeuwigheid zijt. Uw tijd ter beproeving gaat snel voorbij, en weldra zal de dag der vergelding aanbreken. Gedraagt u dus als degenen die eenmaal sterven, en daarna geoordeeld moeten worden. Tracht, onder den bijstand der Goddelijke genade, om » *matig, regtvaardig en godzalig* te leven in deze tegenwoordige wereld." *c.* Wordt niet dronken in wijn, waarin overdaad is, maar wordt vervuld met den Geest." *d.* » Want geen dronkaard zal het koningrijk Gods beerven." *e.* Aanschouwt de verderfelijke gevolgen van deze allergruwelijkste ondeugd, in de ongelukkige ellendigen die zich aan dezelve hebben overgegeven, en » onthoudt u van den *schijn* dezes kwaads." *f.* » Laat hoerij en alle onreinigheid niet eens onder u genaamd worden." *g.* Want deze zonden verstokken het hart; en doen misschien meer dan eenige andere zaak om Gods Geest uit te blussen.

a. Ps. 119 vs. 18. — *b.* Hebr. 11 vs. 15. — *c.* Titus 2 vs. 12.
d. Ephes. 5 vs. 18. — *e.* 1 Cor. 6 vs. 10. — *f.* 1 Thes. 5 vs. 22.
g. Ephes. 5 vs. 5.

Laat waarheid en opregtheid uwen handel en wandel kenmerken. God is de » God der waarheid." *a.* » Liegt dan niet, (zelfs jukkender wijze,) tegen elkander," *b.* maar » spreekt de waarheid een iegelijk met zijnen naasten." *c.* » Bezorgt hetgeen eerlijk is voor alle menschen." *d.* » Geeft een iegelijk wat gij schuldig zijt: schatting, dien gij de schatting: tol, dien gij de tol: vreeze, dien gij de vreeze: eere, dien gij de eere schuldig zijt. En zijt niemand iets schuldig, dan malkanderen lief te hebben." *e.* » Zoekt alles in den wil Gods te betrachten, en « waardig het Evangelie te wandelen." *f.* » Dit dan is de wil Gods, uwe heiligmaking," *g.* want » zonder heiligmaking zal niemand den Heer zien." *h.* Zoekt » den ouden mensch, die verdorven is af te leggen, en den nieuwen mensch aan te doen, die naar God geschapen is, in ware regtvaardigheid en heiligheid." *i.* » Hetzij gij eet, hetzij gij drinkt, hetzij gij iets anders doet, doet het alles ter eere Gods." *k.* » Weest navolgers Gods, als geliefde kinderen en wandelt in de liefde;" *l.* want » God is liefde." *m.* » Alle bitterheid, en toornigheid, en gramschap, en geroep, en lastering, zij van u geweerd, met alle boosheid. Maar zijt tegen malkanderen

a. Ps. 51 vs. 6. — *b.* Col. 5 vs. 9. — *c.* Ephes. 4 vs. 25.
d. Rom. 12 vs. 17. — *e.* Rom. 13 vs. 7, 8. — *f.* Phil. 1 vs. 27.
g. 1 Theos. 4 vs. 5. — *h.* Hebr. 12 vs. 14. — *i.* Ephes. 4 vs. 23, 24.
k. 1 Cor. 10 vs. 31. — *l.* Ephes. 5 vs. 1, 2. — *m.* 1 Joh. 4 vs. 16.

goedertieren, barmhartig, vergevende malkanderen, gelijkerwijs ook God in Christus u vergeven heeft." *a.* » Hebt geene gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis, maar bestraft ze veeleer," *b.* want » om deze dingen komt de toorn Gods over de kinderen der ongehoorzaamheid." *c.*

» Gedenkt des Sabbatdags dat gij dien heiligtet:" *d.* en laten de heilige uren van dien dag aan de dienst des Heeren, en uwe voorbereiding voor de eeuwigheid worden toegewijd. Verbeuzelt den kostbaren tijd niet, u op dien dag ter behartiging uwer eeuwige belangen verleend; wijdt denzelven volstrekt niet toe aan de ijdelheid of de dienst der wereld; maar zoekt veeleer door het waarnemen der openbare en huisselijke godsdienst, en het lezen van den bijbel en andere godsdienstige boeken, in de kennis die zalig maakt, toe te nemen, en vordering te maken op den weg, welke ten hemel leidt. Hoofden van huisgezinnen! Dient den Heer in uwen kring. Ieder huisvader beschouwe zich als den Leeraar eener kleine gemeente, en zegge met Josua, » aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen." *e.* » Voedt uwe kinderen op in de leering en vermaning des Heeren." *f.* Zorgt niet enkel voor hun tij-

a. Ephes. 4 vs. 31, 32. — *b.* Eph. 5 vs. 11. — *c.* Eph. 5 vs. 6.
d. Exod. 20 vs. 8. — *e.* Josua 24 vs. 15. — *f.* Ephes. 6 vs. 4.

delijk, maar vooral voor hun geestelijk, hun eeuwig welzijn. Leert hen, »de vreeze des Heeren is het beginsel der wijsheid." *a.* Vermaant hen om »aan hunnen Schepper te gedenken in de dagen hunner jeugd;" *b.* en spoort hen tot ware godsdienst aan, door hun de liefde voor te stellen, welke Jezus den kinderen betoonde, toen hij zeide: »Laat de kinderkens tot mij komen, en verhindert ze niet, want der zulken is het koningrijke Gods." *c.* Herinnert hun aan de goddelijke verklaring: »Ik heb lief, die mij lief hebben: en die mij vroeg zoeken, zullen mij vinden." *d.* Laat de huisselijke godsdienst dagelijks waargenomen worden, en laat naar het voorbeeld van Abraham, *e.* den vriend Gods, niet alleen uwe kinderen maar ook uwe dienstbaren dezelve bijwonen. Zij hebben allen onsterfelijke zielen. Zij zijn allen voor de eeuwigheid bestemd. Maakt daarom ook hen met den eenigen Verlosser der zielen bekend; en zoekt hen voor den hemel op te voeden, stelt u echter in de waarneming der huisselijke godsdienst niet te vreden, met slechts den lof des Heeren te zingen. Leest ook het woord van God, «hetwelk u wijs kan maken tot zaligheid," *f.* en bidt dat God u en de uwen met zijnen zegen bekroo-

a. Ps. 111 vs. 10. — *b.* Pred. 12 vs. 1. — *c.* Marc. 10 vs. 14.
d. Spr. 8 vs. 17. — *e.* Gen. 17 vs. 27. — *f.* 2 Tim. 3 vs. 15.

ne. Herinnert u, *Engelen zingen, doch zondaars moeten ook bidden*. Draagt daarom uwe belangen en die uwer huisgenooten, al is het stamelend en gebrekkig, aan den troon der genade in den gebede op. God let op het hart, en Hij die gezegd heeft: »Bidt en u zal gegeven worden: zoekt en gij zult vinden: klopt en u zal open gedaan worden;” *a.* zal uwe gebeden verhooren, zoo gij in het geloove bidt, en u al het noodige rijkelijk mededeelen.

Maakt ook, zooveel de omstandigheden zulks eenigzins toelaten, een vlijtig gebruik van de openbare dienst des Heiligdoms. »Laat de onderlinge bijeenkomsten niet na:” *b.* maar zegt liever met den Psalmist: »Hoe liefelijk zijn uwe woningen, o Heer der Heirscharen! Mijne ziel is begeerig, en bezwijkt ook van verlangen, naar de voorhoven des Heeren: mijn hart en mijn vleesch roepen uit tot den levenden God. Want een dag in uwe voorhoven, is mij beter dan duizend elders: Ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid.” *c.* De prediking des kruises, hoewel »eenigen eene ergernis, en anderen dwaasheid, is dengenen die gelooven de kracht en de wijsheid Gods” *d.* ter zaligheid; en deze leer wordt, hoewel mis-

a. Matth. 7 vs. 7. — *b.* Hebr. 10 vs. 25. — *c.* Ps. 84 vs. 2, 3, 11. — *d.* 1 Cor. 1 vs. 35, 24.

schien in zwakheid, nochtans, zoo wij hopen in zuiverheid onder u verkondigd.

Laat dit alles op u aangedrongen worden door de ernstige gedachte, dat gij eerlang sterven en aan God rekenschap geven moet. Wij staan allen als het ware aan den kant van die ontzaggelijke eeuwigheid, alwaar ons lot voor altoos onveranderlijk beslist zal worden.

Weldra zal uw Leeraar moeten ophouden u te vermanen, en u tot het behartigen uwer eeuwige belangen aan te sporen; en weldra zult gij buiten de gelegenheid wezen om de vermaningen en opwekkingen des evangelies te genieten. — » Hoedanigen behoort gij dan niet te zijn in heiligen wandel en godzaligheid." *a.* » Strijdt den goeden strijd des geloofs;" *b.* » Jaagt naar het wit tot den prijs der roeping Gods, welke van boven is in Christus Jezus." *c.* » Voegt bij uw geloof deugd, en bij de deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid, en bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen. Want zoo deze dingen bij u zijn, en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis van onzen Heer Jezus Christus." *d.*

a. 2 Petr. 5 vs. 11. — *b.* 1 Tim. 6 vs. 12. — *c.* Phil. 3 vs. 14.
d. 2 Petr. 1 vs. 5 tot 8.

Nogtans vertrouwt niet op dit alles. „Wanneer gij gedaan zult hebben al hetgeen u bevoelen is, moet gij nog zeggen: wij zijn onnutte dienstknechten.” a. Vertrouwt alleen op den zoendood en volmaakte gehoorzaamheid van Jezus, den borg en middelaar van zondaars; en tracht door uwe blijmoedige gehoorzaamheid aan zijne geboden uwe liefde jegens Hem te openbaren.

Hem nu die magtig is u voor struikelen te bewaren, en onstraffelijk te stellen voor zijne heerlijkheid in vreugde, den alleen wijzen God, onzen Zaligmaker, zij heerlijkheid en Majesteit, kracht en magt, beide nu en in alle eeuwigheid b.

Ik ben

Uw heiltoewenschende dienaar
in Christus.

a. Luk. 17 vs. 10. — b. Jud. 35.

TWEEDE BRIEF
VAN
EENEN LEERAAR IN ZUID - AFRIKA
AAN ZIJNE GEMEENTE.

Mijne geliefde Gemeente!

De graagte waarmede gij mijnen eersten brief ontvingt, en de hoop dat dezelve, onder den goddelijken zegen, niet nutteloos geweest is, bewegen mij, u weder briefswijze, tot de noodigste en belangrijkste zaken op te wekken. Mogt de Allerhoogste ook deze poging, om het rijk zijner genade uit te breiden en uw ceuwig welzijn te bevorderen, met zijnen zegen bekroonen! Hem alléén worde de eer en de lof daarvoor toegebracht!

In mijnen eersten brief heb ik uwe aandacht bepaald bij de noodzakelijkheid der inwendige godsdienst. Vergunt mij, echter, u nogmaals daaraan te herinneren, als zijnde eene zaak van het allergrootste aanbelang. Het is niet genoeg dat gij gedoopt en ledematen der gemeente zijt; dat gij het huis Gods

bijwoont, ten avondmaal gaat, en in uwen wandel onder uwe medemenschen u onberispelijk gedraagt. Dit kan alles plaats hebben, en heeft ook in duizende gevallen plaats, alwaar geen het minste zaligmakend werk van Gods Geest in het hart wordt gevonden. Herinnert u dat gij » van natuur kinderen des toorns” *a.* zijt, dat gij u, om de zonde, onder den vloek van Gods wet bevindt *b.*; en derhalve aan den eenwigen dood onderworpen zijt. *c.* Gij moet daarom, opdat gij de straf uwer zonden ontkomen, en den toekomstigen toorn ontvlieden moogt, » van den vloek der wet verlost” *d.* en » met God verzoend worden.” *e.* Uwe harten moeten ook van de besmetting der zonde worden gereinigd, want » zonder heiligmaking zal niemand den Heer zien;” *f.* en » niets dat onrein is kan in het nieuwe Jeruzalem ingaan.” *g.* Gij moet » in den geest uwes gemoeds vernieuwd” *h.* en » nieuwe schepselen in Jezus Christus worden.” *i.* Gij moet ook van de heerschappij der zonde verlost worden, » den strijd des geloofs strijden,” *k.* » de heiligmaking naja-gen,” *l.* » het vleesch met deszelfs bewegingen en begeerlijkheden kruisigen,” *m.* » de wereld

a. Ephes. 2 vs. 3. — *b.* Gal. 3 vs. 10. — *c.* Rom. 6. vs. 23.
d. Gal. 3 vs. 13. — *e.* 2 Cor. 5 vs. 20. — *f.* Hebr. 12 vs. 14.
g. Openb. 21 vs. 27. — *h.* Ephes. 4 vs. 23. — *i.* 2. Cor. 5 vs. 17.
k. 1 Tim. 6 vs. 12. — *l.* Hebr. 12 vs. 14. — *m.* Gal. 5 vs. 24.

overwinnen," *a.* » de u lichtelijk omringende zonde afleggen, en de loopbaan u in het evangelie voorgesteld met lijdzaamheid loopen." *b.* Gij moet derhalve niet in uiterlijke dingen berusten, of met eene enkele belijdenis van godsdienst te vreden stellen: » Want," zegt Christus, » niet een iegenlijk die tot mij zegt, Heere, Heere, zal ingaan in het koningrijk der hemelen, maar die doet den wil mijns Vaders die in de hemelen is." *c.* Dit dan is zijn gebod, » dat wij gelooven in den naam van zijnen Zoon Jezus Christus." *d.* Buiten Christus is » God een verterend vuur." *e.* » God is in Christus, echter de wereld met zichzelven verzoenende." *f.* » Door het lijden en den dood van Christus, die als Borg en Middelaar van zondaars, aan de gerechtigheid der goddelijke wet heeft voldaan, toont God nu hoe Hij regtvaardig is, terwijl Hij de goddeloozen, die in Jezus gelooven, regtvaardig verklaart, *g.* Door de volkomene gehoorzaamheid van Jezus aan de goddelijke wet, heeft Hij ook voor allen, die in Hem gelooven zullen, een regt op het eeuwige leven verworven. *h.* Tot Jezus moet gij daarom, als in uzelfven straf verdienende en verloren gaande zondaars, uwe toevlugt

a. 1 Joh. 5 vs. 4. — *b.* Hebr. 12 vs. 1. — *c.* Matth. 7 vs. 21.
d. 1 Joh. 5 vs. 25. — *e.* Hebr. 12 vs. 29. — *f.* 2 Cor. 5 vs. 19.
g. Rom. 5 vs. 26. — *h.* Hand. 26 vs. 18. Gal. 4 vs. 5.

nemen, opdat gij, door zijne verdiensten, de vergeving uwer zonden, de reinigmaking uwer harten, en het eeuwige leven verkrijgen moogt. Gij moet ook immer in de betrachting uwer pligten op den beloofden bijstand der genade *a.* vertrouwen, en den invloed des Heiligen Geestes dagelijks inroepen, opdat Hij » in u werke het willen en het werken, naar Gods welbehagen. » *b.*

Het is van grootste belang, dat gij hieromtrent regte en duidelijke denkbeelden hebt; want zoo gij op eenen verkeerden grondslag bouwt, kan het niet missen of het gebouw uwer hoop zal in den dag der beproeving zeker instorten. *c.*

Vergunt mij dan, Mijne geliefden! u, met de teederste belangstelling in uw eeuwig welzijn, af te vragen, of gij ooit, met dien ernst en die plegtigheid welke het belang der zaak vordert, onder eene overtuiging van uwe schuld en bedorvenheid, uwe toevlugt tot Christus als den eenigen doch algenoegzamen Zaligmaker hebt genomen, en of gij sedert getracht hebt, en nog tracht, te wandelen » gelijk Christus gewandeld heeft? » *d.* Vertrouwt gij enkel op zijne verdiensten? Zoekt gij Hem in alles te behagen? Is zijn dood, uw leven? Is zijn

a. 2 Cor. 12 vs. 9. — *b.* Phil. 2 vs. 13. — *c.* Matth. 7 vs. 27.
d. 1 Joh. 2 vs. 6.

woord uw rigtsnoer? Handel gij in alles uit eene begeerte om Hem te dienen en te eeren? Ziet wel toe dat gij uzelfen hieromtrent niet bedriegt, dat gij u niet tevreden stelt met de gedaante in plaats van de kracht der godzaligheid. *a.* Gij moet niet enkel *bijna*, maar geheel en al Christenen wezen. *b.* Er zijn velen die meenen, dat, dewijl zij eenen duidelijke en zuivere belijdenis van het christelijke geloof hebben afgelegd en tot leden eener christelijke gemeente zijn aangenomen, zij eene gegronde hoop op de zaligheid mogen koesteren. Het vertrouwen derzulken staat gelijk met dat der dwaze maagden, die meenden, dat, dewijl zij lampen hadden, zij gereed waren om den bruidegom te ontmoet te gaan. *c.* Het doen van belijdenis is wel nuttig en noodig, en mag niet verwaarloosd worden; doch, even gelijk eene lamp, waarin geene olie is, om in den donkeren nacht te lichten, zoo zal eene enkele belijdenis van godsdienst, alwaar geen zaligmakend werk van Gods Geest aan het hart plaats heeft, nutteloos bevonden worden, om het gemoed van den zondaar met licht en troost te vervullen, wanneer hij door het donkere dal des doods moet gaan. Gij wordt niet „leden van Christus,” gelijk velen meenen en ook zeggen, wanneer gij voor leden eener

christelijke gemeente erkend wordt, maar alleen, wanneer gij, als arme, onwaardige en in uzelfen verloren gaande zondars, uwe toevlugt tot den troon der genade neemt, met waar berouw over uwe zonden, vertrouwende genade te verkrijgen enkel om het zoenoffer van Christus, en biddende dat gij door het geloof in zijne verdiensten van uwe zonden vrijgesproken, en met Hem vereenigd moogt worden; terwijl het uw voornemen en ook uw trachten is, om, door den bijstand zijner genade, zijne geboden te bewaren en zijn voorbeeld na te volgen.

Laat u ook niet bedriegen, door te vertrouwen op eene korstondige overtuiging van zonde. Overtuiging is geene bekeering, en wordt niet altoos, gelijk de ondervinding ons overvloedig leert, door bekeering achtervolgd. Judas Iscariot was onder eene zware overtuiging van zonde, toen hij het onschuldig bloed had verraden; *a.* de Landvoogd Felix werd zeer bevreesd onder de prediking van Paulus; *b.* en Koning Agrippa werd bijna bewogen een Christen te worden. *c.* Judas echter is in wanhoop gestorven: *d.* de voor hem gelegen tijd, tot welken Felix uitstelde, is, gelijk er reden is te vreezen, nooit gekomen; *e.* en de

a. Matth. 27 vs. 4. — *b.* Hand. 24 vs. 25. — *c.* Hand. 26 vs. 28.
d. Hand. 1 vs. 18. — *e.* Hand. 24 vs. 27.

Koning Agrippa is waarschijnlijk slechts een bijna Christen gestorven.

Terwijl ik u echter vermane om in eene enkele overtuiging van uwe zonden niet te berusten, vermaan ik u ook, op de ernstige wijze, om overtuigingen niet te verwaarloozen. Zij kunnen het begin zijn van een zaligmakend werk van Gods Geest aan uw hart; »bluscht daarom den geest niet uit.” *a.* Bidt vurig om zijnen heiligmakenden invloed, dat Hij uw verstand verlichte, uw hart verteedere, en u niet slechts overtuige, maar waarlijk bekeere, en in staat stelle om »den ouden mensch, die verdorven is, af te leggen, en den nieuwen mensch, die naar God in ware gerechtigheid en heiligheid geschapen is, aan te doen.” *b.*

Voor al bid ik u, stelt niet, gelijk, helaas! velen doen, de behartiging uwer eeuwige belangen tot »eene meer gelegenen tijd” *c.* uit. Bedenkt dat gij van elken verwaarloosden oogenblik eene zware verantwoording moet afleggen. Bedenkt ook wie gij zijt, en hoedanig uw leven is, »eene bloem, die in den morgenstond bloeit en des avonds wordt afgesneden en verdort.” *d.* Vertoeft dan niet langer op den rand des verderfs: »Ziet nu is 't de welangename tijd; ziet nu is 't de dag der zaligheid!” *e.*

a. Thes. 5 vs. 19. — *b.* Ephes. 4 vs. 22, 24. — *c.* Hand. 24 vs. 35.
d. Psalm. 90 vs. 6. — *e.* Cor. 6 vs. 2.

Jonge lieden! de godsdienst is het ééne noodige. » Indien gij u niet bekeert, zoo zult gij vergaan.” *a.* » De vreeze der Heeren is het beginsel der wijsheid.” *b.* » Gedenkt dan aan uwen Schepper in de dagen uwer jongelingschap.” *c.* » Zoekt den Heer terwijl Hij nog te vinden is, roept Hem aan terwijl Hij nabij is.” *d.* Stelt niet de gewigtige belangen uwer onsterfelijke zielen tot eene onzekere toekomst uit. De jeugd is geen waarborg tegen den dood, en misschien nog in de dagen uwer jeugd, wordt gij naar het stille graf henen gevoerd. Neemt dan, zonder uitstel, uwe toevlugt tot Christus, opdat gij door Hem de verzoening met God moogt verkrijgen, en door den bijstand zijner genade in staat moogt worden gesteld » waardig het evangelie te wandelen,” *e.* en God in alles te verheerlijken.

Lieden van rijperen jaren! De godsdienst is het ééne noodige; want, » wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel?” *f.* Laat dan uwe voornaamste zorg aan de belangen uwer zielen toegewijd worden. » Immers is een ieder mensch, hoe vast hij ook staat, enkel ijdelheid.” *g.* Velen, terwijl zij zich in het beste hunner

a. Luk. 15 vs. 5. — *b.* Psalm. 111 vs. 10. — *c.* Pred. 13 vs. 1.
d. Jesaja 55 vs. 6. — *e.* Phil. 1 vs. 27. — *f.* Matth. 16 vs. 26.
g. Psalm. 59 vs. 6.

jaren bevinden, worden door den arm des doods ter neder geveld, en opgeroepen om vóór God te verschijnen. » Heden, dan, indien gij Gods stemme hoort, zoo verhardt uwe harten niet;” *a.* maar » bekent hetgeen tot uwen vrede dient.” *b.*

Oude van dagen! U vooral is de godsdienst het ééne noodige. Menigmaal hebt gij de roepstem van God door het evangelie, u biddende » om u met Hem te laten verzoenen,” *c.* gehoord, en nog zijn velen uwer, helaas! buiten Christus, en daarom buiten hoop! De tijd der genade is voor u *bijna* voorbij. De dood wenkt ieder uur; en weldra moet gij de eeuwigheid ingaan. Stelt dan toch niet langer uit, om uwer zielen wil, om uw eeuwig welzijn te behartigen: neemt dadelijk uwe toevlugt tot het gebed, erkent uwe zonden, en bidt ernstig om vergeving, om verzoening met God, en om de vernieuwing uwer harten. Indien gij in eenen onbekeerden toestand sterft, zoo moet gij eeuwig verloren gaan; *d.* » tenzij dat gij wederom geboren wordt, kunt gij het koninkrijk Gods niet zien.” *e.* Nog, echter, verkeert gij in den welaangenamen tijd, den tijd der genade. Maakt denzelven ten nutte. » Ontwaakt gij die slaapt, en staat op uit de dooden, en Christus zal over u lichten” *f.* Verkeert niet lan-

a. Hebr. 5 vs. 15. — *b.* Lukas 19 vs. 42. — *c.* 2 Cor. 5 vs. 20.
d. Lukas 13 vs. 3. — *e.* Joh. 3 vs. 3. — *f.* Ephes. 5 vs. 14.

ger in eenen toestand, die, wanneer gij zoo sterft, den dood voor u verschrikkelijk en de eeuwigheid rampzalig zal doen zijn.

Gij die christenen in waarheid zijt! die waarlijk op Christus vertrouwt, en voor Hem zoekt te leven; voor u ook is het nu de welaangename tijd. Nu is het voor u de tijd om God te verheerlijken, voor uwe medemenschen nuttig te wezen, en de opregtheid van uw geloof aan den dag te leggen. »Werkt dan zoo lang het dag is: de nacht komt, wanneer niemand werken kan.» *a.* »Laat uw licht alzo schijnen voor de menschen, dat zij uwe goede werken mogen zien, en uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.» *b.* »Hetzij gij eet, hetzij gij drinkt, hetzij gij iets anders doet, doet het alles ter eere van God.» *c.* Toont dat gij omtrent de godsdienst in ernst zijt; dat uwe harten de gewigtige waarheden gevoelen, welke gij belijdt te gelooven; en dat gij waarlijk een ander en een beter vaderland zoekt. *d.* Laat het blijken in het waarnemen uwer wereldsche zaken, in het kiezen uwer woningen, en in uwen omgang met uwe medemenschen, dat uw hart aan de wereld niet vastkleeft, maar dat gij uw geestelijk welzijn in alles en boven alles bedoelt. Tracht altoos voorbeeldig te zijn »in heiligen

a. Joh. 9 vs. 4. — *b.* Matth. 5 vs. 16. — *c.* 1 Cor. 10 vs. 31.
d. Hebr. 11 vs. 14, 16.

wandel en godzaligheid." *a.* » Een ieder, die den naam van Christus noemt, sta af van de ongerechtigheid." *b.* Tracht immer te wandelen als navolgers van Hem die » zachtmoedig en nederig van harte" *c.* was; tracht, naar de vermaningen van zijn woord, om » het kwaad door het goede te overwinnen," *d.* » uwe vijanden lief te hebben, degenen die u vervloeken, te zegenen, dengenen die u haten, wel te doen, en voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen, te bidden." *e.*

Vliedt de plaatsen en de gezelschappen, waar door gij in verzoeking zou kunnen gebragt worden; bidt niet alléén, maar waakt ook tegen de zonde. *f.* » Onthoudt u van de vleeschelijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen uwe ziel;" *g.* tracht naar reinheid in uwe gedachten, woorden en werken; en zoekt in al de vruchten des Geestes overvloedig te zijn. *h.*

» Gedenkt des sabbatdaags dat gij dien heiligt." *i.* Toont door uw voorbeeld uwe achtting voor dit gebod des Heeren. Er zijn velen die, door het koesteren van ijdele gedachten, door het spreken en lezen van hetgeen aardsche dingen betreft, door het afleggen van bezoeken, en door onnoodig reizen op

a. 2 Petr. 5 vs. 11. — *b.* 2 Tim. 2 vs. 19. — *c.* Matth. 11 vs. 29.
d. Rom. 12 vs. 21. — *e.* Matth. 5 vs. 44. — *f.* Marc. 14 vs. 38.
g. 1 Petr. 2 vs. 11. — *h.* Gal. 5 vs. 22. — *i.* Exod. 20 vs. 8.

den rustdag, den dag des Heeren ontheiligen; terwijl eenigen zich niet schamen om hunne gewone bezigheden op dien heiligen dag voort te zetten. » Behoedt, » daarom, vooral op den dag des Heeren, » uw hart, boven al dat te bewaren is; » *a.* zoekt anderen in uwe gesprekken te stichten en te onderrigten, en laat u in geene dan alleen gevallen van volstrekte noodzakelijkheid of van barmhartigheid *b.* overhalen, om de rust van dien dag te verbreken. Leest met aandacht de vermaning des Heeren hieromtrent, die wij vinden in Jesaia 58 vs. 13 en 14, en bidt God dat Hij u kracht verleene om zijnen sabbat te heiligen.

Vermijdt zorgvuldig, zelfs in de geringste zaken, alle bedrog en onregtvaardigheid; weest opregt en openhartig; geeft een elk reden om op uw woord als op uwen eed staat te maken; laat uw ja, ja zijn, en uw neen, neen; zoekt nooit op eenige onwaardige wijze uw eigen voordeel te bevorderen; laat eerlijkheid en opregtheid uwen geheelen wandel kenmerken; en » alle dingen die gij wilt dat u de menschen zouden doen, doet gij hun ook alzoo. » *c.*

Wendt ook uwe ijverigste pogingen aan om anderen voor het rijk der genade te winnen, door uwe kinderen, indien gij ouders zijt, in de leering en vermaning des Heeren op te voe-

a. Sp. 4 vs. 25. — *b.* Matth. 12 vs. 4, 12. — *c.* Matt. 7 vs. 12.

den; *a.* door de vele Heidenen die u omringen, in de leer der ware godsdienst te onderrigten, *b.* en door allen, waarmede gij verkeert, door middel van uw voorbeeld, uwe vermaningen en uwe gebeden, op te wekken, dat zij zich tot den Zaligmaker trachten te wenden.

Tracht, kortom, als onderdanen, als leden der gemeente, als hoofden van huisgezinnen, als echtgenooten, als ouders en als kinderen, * in alles de leer van God onzen Zaligmaker te versieren." *c.* Aldus zult gij uwen leeraar be-
moedigen, de harten van Gods kinderen met blijdschap vervullen, de tegensprekers den mond stoppen, en uwen Vader, die in de hemelen is, verheerlijken. *Amen.*

Ik verblijf,

Uw heiltoewenschende Leeraar en
Dienaar in Christus.

a. Ephes. 6 vs. 4. — *b.* Gen. 17 vs. 27. Josua 24 vs. 15.
c. Titus 2 vs. 10.